

REFERAT Børne- og Skoleudvalget - 2022-2025 d. 30-11-2022

Mødedato Onsdag d. 30. november 2022 kl. 16:00

Mødested KB-Spisestue

Mødedeltagere Jan Lundquist, Mahmut Erdem, Michael Reckendorph
Rugaard, Anette Schwaner Pilmark, Arno Hurup Christiansen

Indholdsfortegnelse

Beslutning om løsningsmodeller ift. kapacitet på dagtilbudsområdet.....	3
Beslutning om mulighed for oprettelse af modtageklasser.....	8
Godkendelse af beslutningsprotokol.....	10

Punkt 139: Beslutning om løsningsmodeller ift. kapacitet på dagtilbudsområdet

S2022-47108

Resume

Brøndby Kommune oplever pt. et stort pres på kapaciteten i dagtilbuddene. Der er således et akut behov for at etablere flere dagtilbudspladser frem til skolestart 1. maj 2023 for at sikre, at kommunen fortsat kan efterleve den lovfastsatte pasningsgaranti.

Med denne sag skal Kommunalbestyrelsen træffe beslutning om løsninger på kapacitetsudfordringerne på helt kort sigt. I denne forbindelse skal Kommunalbestyrelsen specifikt også beslutte, om der skal indføres mulighed for tilskud til pasning af egne børn som en af flere løsninger. Grundet forsinkelsen af byggeriet af daginstitutionen Tranehaven, forventes det, at kommunen i løbet af sommeren 2023 og frem til opstart af den nye daginstitution i første del af 2024, vil opleve kapacitetsudfordringer igen. Kommunalbestyrelsen forelægges særskilt sag med løsningsforslag herom primo 2023.

Sagen behandles i Børne- og Skoleudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Børne-, Kultur og Idrætsforvaltningen indstiller,

1. at Kommunalbestyrelsen giver forvaltningen mandat til at lave løsninger på kapacitetsudfordringerne på kort sigt frem til maj 2023, og
2. at Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om,
 - o a) at der indføres mulighed for tilskud til pasning af egne børn med de rammer, der er skitseret under sagsfremstillingen, eller
 - o b) at der ikke indføres mulighed for tilskud til pasning af egne børn.

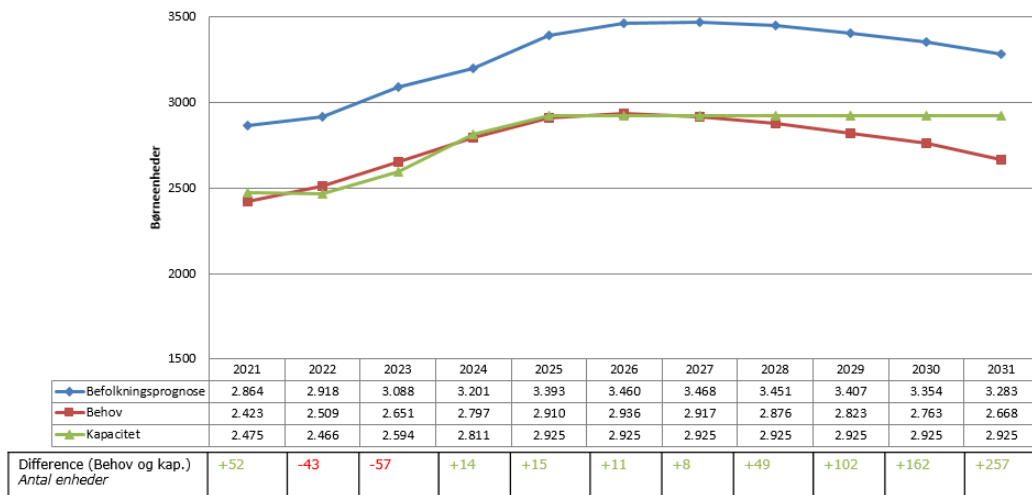
Sagsfremstilling

Indledning

Som følge af bl.a. udbygningen af boligområdet Kirkebjerg har der over de seneste år været en forventning om et stigende børnetal i kommunen. På den baggrund besluttede kommunalbestyrelsen i juni 2020 en række initiativer, der skulle udvide dagtilbudskapaciteten i kommunen. Dette omfattede etablering af to nye daginstitutioner, etablering af nyt fælles dagplejehus og udvidelse af eksisterende institutioner.

Der er løbende lavet kapacitetsvurderinger på baggrund af de nyeste tilgængelige befolkningsprognoser og oplysninger fra pladsanvisningen. Som det kan ses af figur 1 nedenfor viser den seneste prognose, at der for 2022 og 2023 blev vurderet at være et mindre kapacitetsunderskud. Det har været forventningen, at dette kunne håndteres inden for den nuværende kapacitet, såfremt bl.a. de nye daginstitutioner blev færdige til tiden.

Figur 1: Udvikling i kapacitet i dagtilbud (2021-2031) Antal enheder

Børne-, Kultur- og Idrætsforvaltningen har gennem de seneste måneder løbende fulgt udviklingen i antallet af børn i dagtilbud set i forhold til antallet af pladser. Henover efteråret og vinteren 2022 er der indskrevet lidt flere børn i dagtilbuddene, end den beregnede pladskapacitet. Pladskapaciteten er beregnet som en årskapacitet. Det er således normal praksis, at belægningen i dagtilbuddene er mere end 100 pct. frem mod skolestart d. 1. maj, hvor omtrent 350 børn starter i SFO. Det viser sig imidlertid, at der frem mod maj 2023 vil være behov for en del yderligere dagtilbudspladser, end det oprindeligt har været antaget, såfremt kommunen skal efterleve den lovfastsatte pasningsgaranti.

Nedenstående tabel viser, hvor mange yderligere pladser, der forventes at være behov for frem mod d. 1. maj. Særligt tallene for marts og april er behæftede med en vis usikkerhed og kan ændre sig hen over de kommende måneder. De 103 pladser i alt kan både blive højere og lavere. Tallet kan blive højere, hvis flere forældre skriver sig op til en plads og skal have en plads efter pasningsgarantien. Tilsvarende kan tallet blive lavere, hvis der er forældre, som ikke ønsker at tage imod en plads efter pasningsgarantien, men i stedet vil stå på venteliste til et andet dagtilbud.

Tabel 1: Antal børn på venteliste fra januar-april 2023 fordelt på byområde

	Aldersgruppe	Januar	Februar	Marts	April	Total
Brøndby Strand (venteliste)	Børnehave	0	3	4	0	7
	Vuggestue/dagpleje	0	5	7	10	22
Brøndbyvester (venteliste)	Børnehave	3	5	0	1	9
	Vuggestue/dagpleje	0	4	10	18	32
Brøndbyøster (venteliste)	Børnehave	0	3	3	0	6
	Vuggestue/dagpleje	1	2	13	11	27
Hovedtotal		4	22	37	40	103

Det er forventningen, at der kan findes pladser i de eksisterende dagtilbud for de børn, som skal optages i januar samt en del af de børn, der skal have en plads fra februar. Herefter er der behov for at etablere nye dagtilbudspladser i perioden fra februar til udgangen af april, såfremt pasningsgarantien skal kunne overholdes.

Det er umiddelbart vanskeligt at vurdere, hvorfor der er behov for så mange ekstra pladser. Som det fremgår af tabellen,

mangler der pladser i alle bydele. Derfor er det således næppe kun ændrede indflytningsmønstre i Kirkebjerg, der kan forklare forskellen.

For at forstærke problematikken yderligere er den nye daginstitution Tranehaven blevet forsinket. Børne- og Skoleudvalget blev orienteret herom på udvalgsrådet d. 23. november 2022. Forsinkelsen skyldes særligt forhold omkring den spildevandsledning, som Tranehaven opføres på. Ifølge den reviderede tidsplan vurderes det, at daginstitutionen kan tages i brug i starten af februar 2024 frem for juli 2023. Dette forudsætter, at der ikke opstår yderligere komplikationer undervejs i byggeprocessen. Derfor er der ligeledes behov for at finde yderligere dagtilbudskapacitet fra sommerferien og i hvert fald frem til den nye daginstitution Tranehave står klar.

For at opsummere er der således behov for at finde løsningsmodeller på både kort og mellemlang sigt. Derfor er der nedsat en taskforce på tværs af relevante forvaltninger, som skal komme med bud herpå. I denne sag skitseres løsningsmodeller på kort sigt - det vil sige fra februar til udgangen af april. Kommunalbestyrelsen vil herudover primo 2023 blive forelagt løsningsmodeller på mellemlang sigt - det vil sige fra sommerferien og frem til, at den nye daginstitution Tranehaven står klar.

Løsningsmodeller på kort sigt frem til maj 2023

Der er over de seneste måneder fortaget udvidelser i nogle af de eksisterende daginstitutioner i kommunen for at sikre det nødvendige antal pladser. Det gælder Silergården, Lindelund og Nattergalen, hvor der er udvidet med en børnegruppe i hver institution. De tre institutioner har fysisk plads til disse opnormeringer.

Disse udvidelser er imidlertid ikke tilstrækkelige til at afhjælpe kapacitetsudfordringerne de kommende måneder. Forvaltningen foreslår derfor, at kommunalbestyrelsen giver mandat til, at forvaltningen kan lave yderligere løsninger på kapacitetsudfordringerne, herunder med økonomiske konsekvenser til følge, jf. nedenfor.

Der vurderes fortsat at være muligheder for at indskrive flere børn i nogle af de eksisterende daginstitutioner. Nogle institutioner har faciliteter til at opnormere med hele børnegrupper, hvorimod andre kan udvides med et mindre antal børn. I den forbindelse kan der være behov for, at nogle børnegrupper i de pågældende daginstitutioner anvender alternative lokationer helt eller delvist - enten udendørs ved fx Middelalderlandsbyen, Dyregården Søholt eller inden for i nogle af kommunens øvrige lokaler, herunder SFO'er, kulturhuse eller lignende.

Herudover har kommunen lokaler, hvor der er god plads, og som egner sig til børnegrupper, og som derfor midlertidigt kan anvendes af daginstitutionerne. Det gælder bl.a. Weekendkolonien og det nyrenoverede dagplejehus, Tranemosegård. Weekendkolonien anvendes som aflastningssted hver anden weekend for et mindre antal børn. Dagplejehuset anvendes til hverdag som bl.a. legestue for kommunens dagplejere og til dagplejens ledelse og to konsulenter. Fælles for disse løsninger er, at lokalerne i forvejen er indrettet til mindre børn, herunder med puslepladser og legetøj, samt med et aflukket udendørsområde. Lokalerne vil derfor relativt nemt kunne indrettes, så de i en midlertidig periode kan anvendes til daginstitutionsbørn.

Der vil være økonomiske konsekvenser forbundet med udvidelsen af kapaciteten i daginstitutionerne. Der vil bl.a. være behov for at ansætte yderligere personale og indkøbe inventar til indretning af lokaler i både de eksisterende daginstitutioner samt i evt. nye lokaler. Dette uddybes under afsnittet om økonomiske konsekvenser.

Mulighed for tilskud til pasning af egne børn

Den enkelte kommunalbestyrelse kan beslutte, om det skal være muligt for forældre i kommunen at få tilskud til, at de kan passe deres eget barn som alternativ til en plads i et dagtilbud. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der kun gives tilskud til forældre med børn i en bestemt aldersgruppe.

Der er i dagtilbudsloven fastsat en række betingelser, som ansøgeren skal opfylde for at kunne få tilskuddet (nr. 1 og 4 gælder ikke for EU/EØS-borgere, i det omfang de efter EU-retten er berettiget til ydelsen).

1. Ansøgeren skal have tilstrækkelige dansk kundskaber til at kunne udvikle barnets dansksproglige kompetencer.
2. Ansøgeren må ikke samtidig modtage offentlig overførelsesindkomst eller have en arbejdsindtægt.
3. Ansøgeren må ikke være omfattet af § 13, stk. 10, og § 13 f, stk. 1-4, jf. § 26, stk. 4-10, i lov om aktiv socialpolitik.
4. Ansøgeren skal have opholdt sig her i riget i syv ud af de seneste otte år.

Tilskud til pasning af egne børn kan gives for en periode på minimum otte uger og maksimalt et år, hvor kommunalbestyrelsen kan beslutte at fastsætte en længere minimumsperiode og en kortere maksimumsperiode.

Det er kommunalbestyrelsen, der fastsætter tilskud til pasning af egne børn. Tilskuddet fastsættes ens for alle børn inden for samme aldersgruppe og kan højst udgøre 85 pct. af den billigste nettodriftsudgift i et dagtilbud til samme aldersgruppe

i kommunen.

Forvaltningen foreslår, at Kommunalbestyrelsen tager stilling til, om forældre i Brøndby Kommune, skal have mulighed for tilskud til pasning af egne børn. Hvis Kommunalbestyrelsen beslutter, at muligheden skal indføres, foreslår forvaltningen følgende rammer for ordningen:

- Muligheden indføres som en midlertidig ordning, som evalueres efter ét år. I den forbindelse vil der bl.a. blive set på, hvor mange der har søgt om tilskuddet, hvor mange børn der er givet tilskud til, hvilke familier der har fået tilskuddet mv. Kommunalbestyrelsen vil herefter kunne træffe en evt. ny politisk beslutning på baggrund af evalueringen.
- Der gives mulighed for tilskud til børn i alderen 0-2 år. Det kan dermed gives til forældre, som fx har været hjemme på barsel med det pågældende barn.
- Den i loven fastsatte minimumsperiode på otte uger anvendes, mens tilskuddet maksimalt vil kunne fås frem til udløbet af den midlertidige ordning.
- Tilskuddet fastsættes så det svarer til lovens maksimale niveau. Dette skal understøtte, at der reelt er forældre, som midlertidigt vil vælge tilskuddet frem for en dagtilbudsplads. Det bemærkes i den sammenhæng, at dette vil give en besparelse, hvis det antages, at forældrene alternativt ville have taget imod en dagtilbudsplads fra samme tidspunkt, jf. afsnittet om økonomiske konsekvenser.

En indførelse af tilskud til pasning af egne børn vil kunne medvirke til at afhjælpe kapacitetsudfordringerne i et vist omfang. Det er imidlertid vanskeligt at vurdere, hvor mange familier der i givet fald vil vælge tilbuddet og som samtidig lever op til de fire betingelser i loven. Der er således også begrænsede erfaringer fra sammenlignelige kommuner, der kan kvalificere denne vurdering, jf. afsnittet om relevante data nedenfor.

Det skal endvidere bemærkes, at det tidligere har været politisk drøftet i Brøndby, hvorvidt der skulle gives mulighed for tilskud til pasning af egne børn. Senest skulle Børneudvalget i september 2020 tage stilling til, om der skulle udarbejdes et oplæg om tilskud til pasning af egne børn. Et flertal i udvalget besluttede i den forbindelse, at der ikke skulle udarbejdes et oplæg.

Relevante data

Danmarks Statistik offentliggør hvert år data for anvendelsen af bl.a. tilskud til pasning af egne børn. Det fremgår bl.a. heraf, at:

- Der i 2021 i alt på landsplan blev givet tilskud til 1.998 børn.
- Der i 2021 var 59 kommuner, der gav tilskud til pasning af egne børn.
- Der ikke blev givet tilskud i de omkringliggende kommuner i 2021. Ifølge Vallensbæk Kommunes og Høje-Taastrup Kommunes hjemmesider tilbyder de begge tilskuddet. I 2020 blev der givet tilskud til ét barn i Vallensbæk Kommune, mens der ikke blev givet tilskud i Høje-Taastrup Kommune i hverken 2020 eller 2021.
- Kommuner som Ringsted og Faxe, der har et indbyggertal, der ligger tættest på Brøndby Kommune, gav i 2021 tilskud til hhv. 23 og 33 børn.

Økonomiske konsekvenser

Som det fremgår ovenfor vil der være økonomiske konsekvenser forbundet med gennemførelsen af løsningsmodeller på kort sigt. Dette omfatter bl.a. udgifter til nyt inventar til etablering i evt. nye lokaler. Det er vanskeligt at skønne det præcise omfang heraf, men det forventes at ligge i omegnen af 5.000 kr. per ekstra plads. Herudover vil der antageligt også være øgede anlægsudgifter som følge af mindre fysiske tilpasninger af bygninger. Endelig vil der være øgede driftsudgifter i form af hovedsageligt løn til ekstra personale. Øgede personaleudgifter som følge af det stigende børnetal svarer til ca. 12.000 kr. om måneden pr. vuggestuebarn og 6.600 kr. om måneden pr. børnehavebarn. Heri er ikke fraregnet eventuelle indtægter fra forældrebetaling. De økonomiske konsekvenser forbundet med løsningsmodellerne vil blive håndteret i forbindelse med budgetopfølgning 1 i 2023.

Det bemærkes, at indførelse af tilskud til pasning af egne børn vil medføre en mindre besparelse, hvis det antages, at forældrene ville have taget imod en plads i et dagtilbud fra det samme tidspunkt. Dette skyldes, at kommunens udgift - uanset om der vælges det maksimale niveau - vil være lavere end kommunens udgift til en dagtilbudsplads. Hvis der tages udgangspunkt i bruttodriftsudgifterne for 2022, vil tilskuddet med det foreslåede niveau på 85 pct. af de billigste budgetterede bruttodriftsudgifter til aldersgruppen, svare til ca. 8.900 kr. per måned. Størrelsen af besparelsens vil afhænge af, hvor mange forældre der vil vælge tilskuddet i stedet for en dagtilbudsplads.

Hvis kommunen ikke overholder den lovbestemte pasningsgaranti, skal kommunen tilbyde enten at dække de pågældende forældres udgifter til en privat pasningsordning, til en plads over kommunegrænsen eller give tilskud til pasning af egne børn. Herudover skal kommunen forhøje tilskuddet til alle forældre med børn i dagtilbud i kommunen fra 75 pct. til 78 pct. af de samlede bruttodriftsudgifter.

Beslutning

Indstilling 1 og 2a anbefales, idet mulighed for tilskud til pasning af egne børn er midlertidig og indtil andet beslattes kun gældende i 2023.

Oplysningerne om at ordningen er midlertidig skal fremgå af information om ordningen.

Punkt 140: Beslutning om mulighed for oprettelse af modtageklasser

S2022-46597

Resume

Brøndby Kommune har gennem en årrække ikke modtaget mange borgere direkte fra et ikke dansktalende land. Derfor har der kun været oprettet et modtageklassetilbud for de ældste elever på Uddannelsescentret Nygård.

Der er gennem de seneste måneder sket en stor udvikling i antallet af børn, der kommer til Brøndby uden dansk sprog. Det betyder, at der er opstået behov for at oprette modtageklasser i kommunen, således at disse elever får et intensivt tilbud, hvor de lærer dansk, inden de udsluses til almenklasserne.

Sagen behandles i Børne- og Skoleudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Børne-, Kultur- og Idrætsforvaltningen indstiller,

1. at det besluttet at ændre styrelsesvedtægten for Brøndbys kommunale skolevæsen, så det fremgår, at der kan oprettes modtageklasser på kommunens skoler dækkende alle klassetrin, såfremt antallet af nyankomne elever betyder, at der er behov herfor.

Sagsfremstilling

Der er det seneste år kommet en hel del nye borgere til Brøndby Kommune med skolesøgende børn fra andre lande. Disse børn og familier kan som oftest ikke det danske sprog. De fleste nyankomne familier er flyttet ind i Kirkebjerg byområdet, men der er ligeledes flyttet omkring 20 udenlandske skolebørn ind i hvert af de øvrige skoledistrikter. UCN oplever samme tendens med flere elever uden dansk sprog på skolen. Det giver børnene en meget vanskelig opstart på skolelivet i Brøndby Kommune, at de på nuværende tidspunkt ikke kan starte i en modtageklasse med målrettet undervisning i basisdansk på deres niveau. Det giver derudover lærere og skoler store udfordringer med at tilgodese de mange meget forskellige behov, der pludselig er i almenklasserne. På den måde er oprettelse af modtageklasser både af hensyn til eleverne uden dansk sprog såvel som af hensyn til undervisningen i almenklasserne, hvor differentieringsopgaven i forvejen er stor og udfordrende.

Hidtil har skolerne i de allerede udmeldte ressourcer kunnet tilbyde nyankomne undervisning på mindre hold, men med det stigende antal er det nødvendigt for skolerne at oprette modtageklasser, således at ressourcen samles, og der tilbydes eleverne et mere intensivt forløb i basisdansk, inden udslusning i almenklasserne og med supplerende danskundervisning.

Modtageklasser er for elever, der ikke ved indskrivningen i skolen har danskundskaber til at kunne deltage i den almindelige undervisning i almenklassen. Modtageklasser oprettes efter "Bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog". Heraf fremgår, at modtageklasser må spænde over op til 3 klassetrin, og at der er et maksimum på 12 elever, med mindre klassen undervises af to lærere.

Af styrelsesvedtægten for Brøndby Kommunes skolevæsen fremgår det, at der udelukkende er oprettet modtageklasse for sent ankomne elever fra 14 år og opefter. Denne er placeret på UCN.

Med udviklingen i antallet af nyankomne elever på øvrige alderstrin kan skolerne ikke længere dække behovet ved holdundervisning, hvorfor forvaltningen ønsker tilføjelse i styrelsesvedtægten til, at kunne oprette modtageklasser for de øvrige alderstrin også.

Placeringen af modtageklasserne ønskes tæt knyttet til elevernes distriktsskole, således at hurtig udslusning til stamklasse er mulig.

Den øgede tilstrømning er ud over de ukrainske flygtninge og må tilskrives den store efterspørgsel på arbejdskraft i Danmark. På den baggrund foreslår forvaltningen, at vi genoptager muligheden for oprettelse af modtageklasser efter behov i Brøndby Kommune. På den måde kan vi følge det aktuelle behov og give nyankomne børn og unge en bedre start på livet i Danmark og den basisundervisning i modtageklasser, de har krav på jf. § 4, stk. 2, i bekendtgørelse for folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog.

Økonomiske konsekvenser

Udgiften til oprettelse af én eller flere modtageklasser vil i 2023 blive finansieret inden for det allerede afsatte budget på skoleområdet.

Som følge af den demografiske udvikling som forventet i den seneste befolkningsprognose, er der i budget 2023 afsat ekstra 8,2 mio. kr. på skoleområdet til betaling af undervisningsudgifter.

Skolerne får normalt udmeldt normering for et skoleår. I dette særlige tilfælde vil en del af ressourcen, cirka 1,5 million, blive udmeldt fra januar 2023 til oprettelse af modtageklasser.

Den faktiske udvikling i elevtallet, udgifter til modtageklasser og anvendelse af de afsatte demografimidler vil blive fulgt i årets tre budgetopfølgninger og indgå i vurderingen af den samlede økonomi på skoleområdet.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Punkt 141: Godkendelse af beslutningsprotokol

S2021-137656

Indstilling

Godkendt

Beslutning

Godkendt